

31992L0112

1992 12 31

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 409/11

TARYBOS DIREKTYVA 92/112/EEB**1992 m. gruodžio 15 d.****dėl titano dioksido pramonės atliekų sukeltos taršos mažinimo ir galutinio panaikinimo programų derinimo tvarkos**

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾bendradarbiaudama su Europos Parlamentu, ⁽²⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾kadangi 1989 m. birželio 21 d. Tarybos direktyva 89/428/EEB dėl titano dioksido pramonės atliekų sukeltos taršos mažinimo ir galutinio panaikinimo programų suderinimo tvarkos ⁽⁴⁾ 1991 m. birželio 11 d. Teismo sprendimu buvo panaikinta, remiantis tuo, kad jai trūko tinkamo teisinio pagrindimo ⁽⁵⁾;

kadangi, jei valstybės narės jau ėmėsi būtinų priemonių minėtai direktyvai vykdyti, joms nereikia priimti naujų priemonių, jei tų priemonių šiai direktyvai pakanka;

kadangi teisinė spraga, atsiradusi panaikinus minėtą direktyvą, gali turėti neigiamų padarinių aplinkai ir titano dioksido gamybos sektoriuje konkurencijos sąlygoms; kadangi būtina iš esmės atstatyti padėtį, buvusią galiojant šiai direktyvai;

kadangi šios direktyvos tikslas — suderinti su titano dioksido gamybos sąlygomis susijusias nacionalines taisykles, kad būtų

galima panaikinti konkurencijos tarp įvairių šios pramonės gamintojų iškreipimus ir užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį;

kadangi 1978 m. vasario 20 d. Tarybos direktyva 78/176/EEB dėl titano dioksido pramonės atliekų ⁽⁶⁾, ypač jos 9 straipsnis reikalauja, kad valstybės narės sudarytų 1978 m. vasario 20 d. veiksnių pramonės įmonių atliekų sukeltos taršos laipsniško mažinimo ir galutinio panaikinimo programas;

kadangi tose programose nustatytos bendros skystų, kietų ir dujinių atliekų sukeltos taršos mažinimo užduotys, kurias reikia įvykdyti iki 1987 m. liepos 1 d.; kadangi programą Komisijai reikėjo pristatyti tokias, kad ji galėtų Tarybai pateikti tinkamus pasiūlymus dėl jų derinimo, atsižvelgiant į tokios taršos mažinimą ir galutinį panaikinimą bei konkurencijos sąlygų gerinimą titano dioksido pramonėje;

kadangi norint apsaugoti vandenį, turėtų būti draudžiama į juos išversti ar išleisti tam tikras atliekas, ypač kietas ir stipriųjų rūgščių atliekas, ir laipsniškai turėtų būti mažinamas kitų atliekų, ypač silpnųjų rūgščių ir neutralizuotų atliekų išleidimas;

kadangi esamos pramonės įmonės turėtų naudoti atitinkamas atliekų apdorojimo sistemas, kad galima būtų pasiekti reikiamų tikslų iki nurodytos datos;

kadangi tokių sistemų įrengimas gali tam tikrose įmonėse sudaryti nemažų techninių ir ekonominių sunkumų, susijusių su silpnųjų rūgščių ir neutralizuotomis atliekomis; kadangi dėl to valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atidėti šių nuostatų taikymą su sąlyga, kad bus sudaryta ir Komisijai pateikta taršos poveikio mažinimo programa; kadangi valstybėms narėms susidūrus su tokiais sunkumais, Komisija turi turėti galią pratęsti atitinkamus terminus;

⁽¹⁾ OL C 317, 1991 12 7, p. 5.⁽²⁾ OL C 94, 1992 4 13, p. 158 ir OL C 305, 1992 11 23⁽³⁾ OL C 98, 1992 4 21, p. 9.⁽⁴⁾ OL L 201, 1989 7 14, p. 56⁽⁵⁾ 1991 m. birželio 11 d. sprendimas, byla C-300/89, Komisija prieš Tarybą (dar nepaskelbta)⁽⁶⁾ OL L 54, 1978 2 25, p. 19; direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 83/29/EEB (OL L 32, 1983 2 3, p. 28).

kadangi valstybės narės turėtų galėti laikytis kai kurių išleidžiamų atliekų kokybės reikalavimų taip, kad rezultatai visais atžvilgiais būtų lygiaverčiai rezultatams, gaunamiems taikant ribines vertes; kadangi tokių rezultatų lygiavertiškumą reikėtų parodyti Komisijai pateikiamoje programoje;

2 straipsnis

kadangi nepažeidžiant įpareigojimų, kuriuos valstybėms narėms nustato 1980 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 80/779/EEB dėl oro kokybės ribinių verčių ir dėl sieros dioksido bei suspenduotų dalelių ore orientacinių verčių ⁽¹⁾ ir 1984 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 84/360/EEB dėl kovos su pramonės įmonių oro tarša ⁽²⁾, būtina apsaugoti oro kokybę nustatant atitinkamus titano dioksido pramonės išleidžiamų dujinių teršalų standartus;

kadangi norėdamos patikrinti, ar veiksmingai taikomos priemonės, valstybės narės turėtų stebėti kiekvienos įmonės faktinę gamybą;

kadangi reikėtų vengti bet kokių titano dioksido pramonės atliekų arba, kai techniškai ir ekonomiškai įmanoma, jas reikėtų pakartotinai panaudoti ir kadangi tokios atliekos turėtų būti pakartotinai naudojamos arba šalinamos, nesukeliant pavojaus žmonėms ir aplinkai;

kadangi šios direktyvos nuostatos nedaro poveikio valstybių narių teisei šios direktyvos taikymo srityje toliau taikyti arba nustatyti griežtesnes aplinkos apsaugos nuostatas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Ši direktyva nustato, kaip reikalauja Direktyvos 78/176/EEB 9 straipsnio 3 dalis, esamų pramonės įmonių keliamos taršos mažinimo ir galutinio panaikinimo programų derinimo tvarką ir siekia pagerinti konkurencijos sąlygas titano dioksido pramonėje.

⁽¹⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 30; direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 89/427/EEB (OL L 201, 1989 7 14, p. 53).

⁽²⁾ OL L 188, 1989 7 16, p. 20.

1. Šioje direktyvoje:

a) kai taikomas sulfato metodas:

— *kietos atliekos* — tai:

— netirpūs rūdos likučiai, kurių gamybos procese nesuardo sulfato rūgštis,

— žaliasis akmenėlis, t. y. kristalinis geležies disulfatas (FeSO₄·7H₂O),

— *stipriųjų rūgščių atliekos* — tai:

— pokristalinis tirpalas, gautas filtruojant po titanilo sulfato tirpalo hidrolizės. Jei šie pokristaliniai tirpalai susiję su silpnųjų rūgščių atliekomis, kuriose yra daugiau nei 0,5 % laisvos sulfato rūgšties ir įvairių sunkiųjų metalų ⁽³⁾, tirpalai ir atliekos priskiriami stipriųjų rūgščių atliekoms,

— *apdoravimo atliekos* — tai:

— filtravimo druskos, dumblas ir skystos atliekos, susidariusios apdorojant (koncentruojant ir neutralizuojant) stipriųjų rūgščių atliekas, kuriose yra įvairių sunkiųjų metalų; į tokias atliekas neįeina neutralizuotos, filtruotos ar dekantuotos atliekos, kuriose yra tik sunkiųjų metalų pėdsakų ir kurių pH dydis prieš atskiedžiant yra didesnis kaip 5,5,

— *silpnųjų rūgščių atliekos* — tai:

— plovimo vanduo, šaldymo vanduo, kondensatai, kitoks dumblas ir skystos atliekos, kuriose yra 0,5 % ar mažiau sulfato rūgšties, išskyrus atliekas, kurioms taikomi aukščiau pateikti apibrėžimai,

— *neutralizuotos atliekos* — tai:

— bet koks skystis, kurio pH didesnis kaip 5,5, kuriame sunkiųjų metalų yra tik pėdsakai ir kuris gaunamas filtruojant ar dekantuojant stipriųjų ar silpnųjų rūgščių atliekas po to, kai jos buvo apdorotos mažinant rūgštingumą ar sunkiųjų metalų kiekį jose,

— *dulkės* — tai:

— visokių rūšių dulkės iš gamyklų, ypač rūdos ir pigmentų dulkės,

⁽³⁾ Šis apibrėžimas taip pat apima stipriųjų rūgščių atliekas, atskiestas tiek, kad jose yra 0,5 % ar mažiau laisvos sulfato rūgšties.

- SO_x — tai:
- dujų sieros dioksidas ar trioksidas, skleidžiamas vykstant įvairiems gamybos etapams ir vidaus atliekų apdorojimo procesams, įskaičiuojant ir sieros lašelius;
- b) kai taikomas chloro metodas:
- *kietos atliekos* — tai:
 - netirpūs rūdos likučiai, kurių gamybos procese nesuardo chloras,
 - metalų chloridai ir metalų hidroksidai (filtravimo medžiagos), susidarantys kietu pavidalu titano tetrachlorido gamyboje,
 - kokso likučiai, kurie susidaro titano tetrachlorido gamyboje,
 - *stipriųjų rūgščių atliekos* — tai:
 - atliekos, kuriose yra daugiau kaip 0,5 % laisvos sulfato rūgšties ir įvairių sunkiųjų metalų ⁽¹⁾,
 - *apdorojimo atliekos* — tai:
 - filtravimo druskos, dumblas ir skystos atliekos, susidariusios apdorojant (koncentruojant ir neutralizuojant) stipriųjų rūgščių atliekas, kuriose yra įvairių sunkiųjų metalų; į tokias atliekas neįeina neutralizuotos, filtruotos ar dekantuosios atliekos, kuriose yra tik sunkiųjų metalų pėdsakų ir kurių pH dydis prieš atskiedžiant yra didesnis kaip 5,5,
 - *silpnųjų rūgščių atliekos* — tai:
 - plovimo vanduo, šaldymo vanduo, kondensatai, kitoks dumblas ir skystos atliekos, turinčios 0,5 % ar mažiau laisvo vandenilio chlorido, išskyrus atliekas, kurioms taikomi aukščiau pateikti apibrėžimai,
 - *neutralizuotos atliekos* — tai:
 - bet koks skystis, turintis didesnę kaip 5,5 pH, kuriame sunkiųjų metalų yra tik pėdsakai ir kuris gaunamas filtruojant ar dekantuojant stipriųjų ar silpnųjų rūgščių atliekas po to, kai jos buvo apdorotos, mažinant rūgštingumą ar sunkiųjų metalų kiekį jose,
 - *dulkės* — tai:
 - visokių rūšių dulkės iš gamyklų, ypač rūdos, pigmentų ir kokso dulkės,
- *chloras* — tai:
- chloro dujos, skleidžiamos įvairiuose gamybos etapuose;
- c) kai naudojamas sulfatinis ar chloro metodas:
- *išvertimas* — tai:
 - bet koks sąmoningas medžiagų šalinimas iš laivų ar lėktuvų ⁽²⁾ į vidaus paviršinius vandenius, vidaus pakrančių vandenius, teritorinius vandenius ar atvirą jūrą.
2. Šioje direktyvoje terminai vartojami tokia pat reikšme, kaip juos apibrėžia Direktyva 78/176/EEB.

3 straipsnis

Draudimas išversti bet kurias kietas, stipriųjų rūgščių, apdorojimo, silpnųjų rūgščių ar neutralizuotas atliekas, kaip apibrėžiama 2 straipsnyje, įsigalioja nuo 1993 m. birželio 15 d.

4 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad atliekų išleidimas į vidaus paviršinius, vidaus jūrų pakrančių ir teritorinius vandenius bei atvirą jūrą būtų draudžiamas:

a) kietų, stipriųjų rūgščių ir apdorojimo atliekų iš sulfato metodu taikančių pramonės įmonių:

— nuo 1993 m. birželio 15 d. visuose aukščiau minėtuose vandenyse;

b) kietų, stipriųjų rūgščių atliekų iš chloro metodu taikančių pramonės įmonių:

— nuo 1993 m. birželio 15 d. visuose aukščiau minėtuose vandenyse.

5 straipsnis

Valstybėms narėms, kurioms 4 straipsnyje nurodyta taikymo data sudaro rimtų techninių ir ekonominių sunkumų, Komisija gali terminą pratęsti, jei Komisijai iki 1993 m. birželio 15 d. bus pateikta tokių išleidžiamų atliekų efektyvaus mažinimo programa. Toje programoje turi būti numatyta tokį išleidimą uždrausti iki 1993 m. birželio 30 d.

⁽¹⁾ Šis apibrėžimas taip pat apima stipriųjų rūgščių atliekas, atskiestas tiek, kad jose yra 0,5 % ar mažiau laisvos sulfato rūgšties.

⁽²⁾ „Laivai ir orlaiviai“ — tai bet kurie ant vandens plaukiojantys laivai ir ore skraidantys orlaiviai. Šis pavadinimas apima orlaivius su oro pagalve, plūduriuojančius laivus, savaeigius, nesavaeigius, fiksuotus ar plūduriuojančias platformas.

Ne vėliau kaip po trijų mėnesių nuo šios direktyvos priėmimo apie visus tokius atvejus informuojama Komisija ir su ja dėl jų konsultuojamasi. Komisija informuoja kitas valstybes nares.

6 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad išleidžiamos atliekos būtų mažinamos pagal šias nuostatas:

a) iš esamų pramonės įmonių, taikančių sulfato metodą:

— silpnųjų rūgščių ir neutralizuotos atliekos iki 1993 m. gruodžio 31 d. visuose vandenyse turi būti sumažintos tiek, kad bendras sulfato kiekis vienai pagamintai titano dioksido tonai nebūtų didesnis kaip 800 kg (t. y. atitikti SO_4 jonus, esančius laisvojoje sulfato rūgštyje ir metalų sulfatuose);

b) iš esamų pramonės įmonių, taikančių chloro metodą:

— silpnųjų rūgščių, apdorojimo ir neutralizuotos atliekos iki 1993 m. birželio 15 d. visuose vandenyse turi būti sumažintos iki šių bendrų chlorido kiekių vienai pagamintai titano dioksido tonai (t. y. atitikti Cl jonus, esančius laisvajame vandenilio chloride ir metalų chloriduose):

— 130 kg naudojant neutralų rutilą,

— 228 kg naudojant sintetinį rutilą,

— 450 kg naudojant šlaką.

Jei įmonės naudoja daugiau nei vienos rūšies rūdą, nurodyti dydžiai taikomi proporcingai naudojamų rūdos rūšių kiekiams.

7 straipsnis

Išskyrus atvejus, susijusius su vidaus paviršiais vandenimis, valstybės narės gali 6 straipsnio a punkte minimą taikymo datą atidėti, bet ne ilgiau kaip iki 1994 m. gruodžio 31 d., jei to reikia dėl rimtų techninių ir ekonominių sunkumų ir jei tokių išleidžiamų atliekų efektyvaus mažinimo programa Komisijai pateikiama iki 1993 m. birželio 15 d. Pagal šią programą turi būti galima iki nurodytos datos pasiekti tokius ribines vertes vienai pagamintai titano dioksido tonai:

— silpnųjų rūgščių ir neutralizuotoms atliekoms: 1 200 kg — 1993 m. birželio 15 d.,

— silpnųjų rūgščių ir neutralizuotoms atliekoms: 800 kg — 1994 m. gruodžio 31 d.

Ne vėliau kaip praėjus trimis mėnesiais nuo šios direktyvos priėmimo apie tokius atvejus informuojama Komisija ir su ja konsultuojamasi. Komisija praneša kitoms valstybėms narėms.

8 straipsnis

1. Taikant 6 straipsnio nuostatas, valstybės narės gali nutarti laikytis kokybės reikalavimų ir kartu atitinkamų ribinių verčių taip, kad, saugant aplinką ir vengiant konkurencijos iškraipymo, rezultatai būtų lygiaverčiai rezultatams, gautiems taikant šia direktyva nustatytas ribines vertes.

2. Jei valstybė narė nusprendžia vadovautis kokybės reikalavimais, ji Komisijai pateikia programą⁽¹⁾, įrodančią, kad aplinkos apsaugos ir konkurencijos iškraipymo vengimo priemonių rezultatai yra lygiaverčiai ribinių verčių rezultatams tada, kai tos ribinės vertės turi būti taikomos pagal 6 straipsnį.

Ši programa Komisijai pateikiama bent prieš šešis mėnesius, valstybei narei nusprendus vadovautis kokybės reikalavimais.

Komisija programą vertina Direktyvos 78/176/EEB 10 straipsnyje nustatyta tvarka.

Komisija informuoja kitas valstybes nares.

9 straipsnis

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad išleidžiami į atmosferą teršalai būtų mažinami, laikantis šių nuostatų:

a) iš esamų pramonės įmonių, taikančių sulfato metodą:

i) iš stambiųjų šaltinių išleidžiamų dulkių kiekis iki 1993 m. gruodžio 31 d. sumažinamas tiek, kad jo liktų ne daugiau kaip 50 mg/nm⁽²⁾, iš bet kurio kito šaltinio⁽³⁾ — ne daugiau kaip 150 mg/nm⁽²⁾;

ii) išleidžiamų SO_x kiekis virinimo ir kaitinimo etapuose, gaminant titano dioksidą iki 1995 m. sausio 1 d. sumažinamas tiek, kad jo liktų ne daugiau kaip 10 kg SO_2 ekvivalento vienai pagamintai titano dioksido tonai;

⁽¹⁾ Tokia informacija teikiama pagal Direktyvos 78/176/EEB 14 straipsnį arba atskirai, jei to reikalauja aplinkybės.

⁽²⁾ Kubinis metras esant 273 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

⁽³⁾ Valstybės praneša Komisijai apie smulkesnius šaltinius, kurie neįtraukiami į jų matavimus.

- iii) valstybės narės turi reikalauti, kad būtų įrengtos priemonės, neleidžiančios rūgšties lašeliams sklisti į aplinką;
 - iv) įmonės, koncentruojančios atliekų rūgštis, neturi išleisti daugiau kaip $500 \text{ mg/nm}^3 \text{ SO}_x$, apskaičiuoto kaip SO_2 ekvivalentas ⁽¹⁾;
 - v) įmonėse, kaitinančiose druskas, susidariusias apdorojant atliekas, turi būti įrengta geriausia ir ne per daug brangi technologija, kad būtų galima sumažinti skleidžiamą SO_x ;
- b) iš esamų pramonės įmonių, taikančių chloro metodą:

- i) iš stambių šaltinių išleidžiamų dulkių kiekis iki 1993 m. birželio 15 d. sumažinamas tiek, kad liktų ne daugiau kaip 50 mg/nm^3 ⁽²⁾, iš bet kurio kito šaltinio ⁽³⁾ — ne daugiau kaip 150 mg/nm^3 ⁽²⁾;
- ii) išleidžiamo chloro kiekis iki 1993 m. birželio 15 d. sumažinamas tiek, kad liktų ne daugiau kaip 5 mg/nm^3 ⁽⁴⁾ dienos vidutinės koncentracijos ir ne daugiau kaip 40 mg/nm^3 bet kuriuo metu.

2. Ši direktyva nepažeidžia Direktyvos 80/779/EEB.

3. Išleidžiamų į atmosferą SO_x pamatinių matavimų stebėjimo tvarka yra nustatyta priede.

10 straipsnis

Valstybės narės stebi kiekvienos įmonės gamybos faktines vertes ir sumažinimo dydžius, nurodytus 6, 8 ir 9 straipsniuose.

11 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad visos titano dioksido pramonės atliekos ir ypač atliekos, kurias draudžiama išversti į vandenį ar išmesti į atmosferą:

- nesusidarytų arba būtų pakartotinai panaudojamos, jei techniškai ir ekonomiškai įmanoma,
- būtų pakartotinai panaudojamos arba šalinamos nekeliant pavojaus žmonėms ir nedarant žalos aplinkai

Tas pat taikoma ir atliekoms, susidarantioms pakartotinai panaudojant arba apdorojant aukščiau minėtas atliekas.

12 straipsnis

1. Valstybėse narėse, kurios dar nepriėmė priemonių, įgyvendinančių šią direktyvą, priima jas neveliau kaip iki 1993 m. birželio 15 d. Jos nedelsdamos praneša Komisijai apie šios direktyvos taikymo srityje priimtas nacionalines nuostatas.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinių teisės aktų nuostatas.

13 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1993 m. gruodžio 15 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. HOWARD

⁽¹⁾ Komisija gali pritarti kitokiems naujų koncentracijos procesų dydžiams, jei valstybės narės gali įrodyti, kad nėra metodų tokiam standartui pasiekti.

⁽²⁾ Kubinis metras esant 273 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

⁽³⁾ Valstybės narės praneša Komisijai apie smulkesnius šaltinius, kurie neįtraukiami į jų matavimus.

⁽⁴⁾ Sutarta, kad šie dydžiai atitinka šešių gramų vienai pagaminto titano dioksido tonai maksimumą.

PRIEDAS

Skleidžiamų SO_x dujų pamatinio matavimo duomenų stebėjimo tvarka

Apskaičiuojant konkrečių įrenginių skleidžiamus SO_2 ir SO_3 ir rūgščių lašelius, išreikštus kaip SO_2 ekvivalentas, būtina atsižvelgti į skleidžiamų dujų kiekį vykstant gamybos procesui ir per tą patį laiką išmatuotą jose esančių SO_2 ir SO_3 vidutinį kiekį. SO_2/SO_3 tėkmės greitis ir kiekis nustatomi tokiomis pačiomis temperatūros ir drėgmės sąlygomis.
